

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
С2	Політологія Політичний менеджмент	Бакалавр

«Затверджую»
Завідувач кафедри

 / В. Деревінський /

Розробник силябусу

 / В. Згурська /

СИЛАБУС

ОКФ 10 Політичні системи та режими сучасності

(назва, шифр освітньої компоненти (дисципліни))

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова	
2) Контактні дані викладача: Згурська Валентина Леонідівна, кандидат політичних наук, доцент zgurska.vl@knuba.edu.ua , 0678307768, org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2930 профіль на сайті: http://surl.li/fkked	
3) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): «неоінституціоналізм та сучасні політичні інститути в сфері державної влади»	
4) Коротка анотація дисципліни Дисципліна «Політичні системи та режими сучасності» відноситься до обов'язкових компонент ОП «Політологія» циклу фахової підготовки зі спеціальності С2 «Політологія» Мета дисципліни: формування у студентів об'єктивного уявлення про характерні риси та специфічні особливості політичних систем та режимів сучасності та критерії, що визначають їхню належність до одного з трьох типів; розгляд основних напрямів і тенденцій розвитку відповідних політичних систем та режимів; розкриття особливостей переходу від одного типу політичної системи та режиму до іншого; дослідження демократії, авторитаризму і тоталітаризму як явищ, характерних для сучасної епохи. Завдання: поглибити та систематизувати знання про політичні системи та політичні режими, які характерні для періоду новітнього часу. Головну увагу в програмі зосереджено на передумовах формування політичних режимів, етапах розвитку відповідної політичної системи, а також особливостях структури, функціонування демократії, авторитаризму та тоталітаризму на прикладі окремих країн.	
5) Структура курсу:	
Загальна кількість кредитів ECTS	6
Сума годин:	180
Вид індивідуального завдання	контрольна робота
Форма контролю	іспит

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
С2	Політологія Політичний менеджмент	Бакалавр

6) Зміст курсу:

МОДУЛЬ 1. Політичні системи сучасності: становлення, функціонування, динаміка.

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади та особливості політичної системи суспільства.

Тема 1. Місце системного аналізу політики в науці. (Л 2 год., СЗ 2 год.)

Тема 2. Аналіз сучасних теорій політичних систем (Л 6 год., СЗ 6 год.)

Тема 3. Сутність, структура та функції політичної системи (Л 2 год., СЗ 2 год.)

Тема 4. Типологія політичних систем. (Л 2 год., СЗ 2 год.)

Тема 5. Становлення, сучасний стан та характерні особливості політичних систем Західної Європи (Л 10 год., СЗ 10 год.)

Тема 6. Становлення та сучасний стан політичної системи США (Л 4 год., СЗ 4 год.)

Тема 7. Становлення та сучасний стан політичної системи російської федерації та республіки білорусь (Л 2 год., СЗ 2 год.)

Тема 8. Політична системи України (Л 4 год., СЗ 4 год.)

Модуль 2. Політичні режими сучасності: еволюція, механізм функціонування, типологія, трансформація.

Змістовий модуль 2. Політичні режими: визначення понять, характеристика та типологія.

Тема 9. Політичний режим: визначення та теоретико-методологічні засади (Л 2 год., СЗ 2 год.)

Тема 10. Типологія політичних режимів: суть і методи (Л 2 год., СЗ 2 год.)

Тема 11. Тоталітаризм: витoki та сучасність (Л 2 год., СЗ 2 год.)

Тема 12. Авторитаризм як політичний режим (Л 2 год., СЗ 2 год.)

Тема 13. Демократичний політичний режим (Л 4 год., СЗ 4 год.)

Тема 14. Особливості транзиту та трансформації демократії (Л 4 год., СЗ 4 год.)

Тема 15. Гібридні політичні режими (Л 2 год., СЗ 2 год.)

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

Для забезпечення збалансованості самостійної роботи здобувача з матеріалом освітніх компоненти мінімальна кількість годин самостійної роботи розраховується виходячи з наступних норм часу:

Вид роботи	Мінімальні норми часу, год.	Обсяг робіт	Мінімальні витрати часу на самостійну роботу, год.
Опрацювання матеріалу лекцій	0,5	50	12,5
Підготовка до практичного заняття	0,5	50	12,5
Підготовка реферату	6	1	6
Підготовка до модульної контрольної роботи	8	2	16
опрацювання окремих тем робочої програми, які не викладаються на лекціях	0,5	20	5
Підготовка до екзамену	30	1	30
Загалом			80

Самостійна робота здобувача над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватись у бібліотеці КНУБА, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також у домашніх умовах.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
C2	Політологія Політичний менеджмент	Бакалавр

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачи можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Тематика індивідуальних завдань :

1. Поняття і критерії типологізації політичних систем.
2. Порівняльний аналіз політичних систем.
3. Типологія політичних систем.
4. Поняття політичної системи суспільства та її особливості.
5. Концепція правової держави: принципи та ознаки.
6. Концепція соціальної держави. Ідеологічні інтерпретації.
7. Суть та основні ознаки тоталітаризму.
8. Тоталітаризм: реальність та концепції.
9. Авторитарні режими та їх різновиди.
10. Історичні та сучасні форми диктатури.
11. Демократія у новітній час: сутність і особливості.
12. Основні принципи та ознаки демократичного політичного режиму.
13. Елітаристська та плюралістична теорії демократії.
14. Теорія поліархії Р.Даля.
15. Партисипаторна теорія демократії.
16. Моделі демократії А.Лейпхарта.
17. Класичні та сучасні теорії політичної системи.
18. Динаміка режиму і проблема політичного переходу.
19. Політична система та політичний режим сучасної України.
20. Основні сучасні політичні режими.
21. Політична система США.
22. Політичні системи країн Західної Європи.
23. Політичні системи країн Центрально-Східної Європи.
24. Політичні системи та режими провідних країн Азії.
25. Політичний дискурс Глобального Півдня.
26. Популізм як сучасний формат політики.
27. Україна у світовому геополітичному просторі.

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
C2	Політологія Політичний менеджмент	Бакалавр

28. Особливості збройних конфліктів у сучасному світі.
29. Російсько-українська війна (2014 -2025).
30. Нова архітектура геополітики.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: [org2.knuba.edu.ua /course/view.php?id=2930](http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2930)